

PM Rotel I (Dnr KS 2021/558)

Tertialrapport 2 2021 för kommunstyrelsen

Borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.
Tertialrapport 2 med delårsboks slut 2021 för kommunstyrelsen, godkänns i enlighet med bilaga 1–4 till promemorian och överlämnas till stadens revisorer.

Föredragande borgarrådet Anna König Jerlmyr anför följande.

Ärendet

Tertialrapporterna är en del av den löpande uppföljningen inom staden. I tertialrapporterna ska nämnderna redogöra för uppnådda resultat samt analysera eventuella verksamhetsmässiga eller ekonomiska avvikelser jämfört med verksamhetsplanen. Till tertialrapport 2 ska en delårsrapport upprättas med resultat- och balansräkning. I föreliggande ärende redovisas Tertialrapport 2 2021 för kommunstyrelsen.

Kommunstyrelsen bidrar till uppfyllelsen av kommunfullmäktiges inriktningsmål och till att merparten av målen för verksamhetsområdena kan nås under året. För stadsledningskontorets driftkostnader prognostiseras ett överskott om 55 mnkr jämfört med budget.

Beredning

Ärendet har beretts av stadsledningskontoret.

Mina synpunkter

Kommunstyrelsen bidrar till uppfyllelsen av kommunfullmäktiges inriktningsmål och medverkar till att merparten av målen för verksamhetsområdena kan nås under året. Som grund för bedömningen utgår stadsledningskontoret från resultat och prognoser avseende indikatorer och nämndmål samt arbete kring aktiviteter som utförts under perioden. Exempelvis har arbetet för att samordna och utveckla förutsättningarna för en äldreomsorg av hög kvalitet fortsatt tillsammans med berörda nämnder, bland annat det strategiska utvecklingsarbetet kring personal- och kompetensförsörjning.

Pandemihanteringen och arbetet med att bidra till stadens återhämtning och successiva återstart har fortgått under perioden, bland annat i det strategiska arbetet för att växla upp stadens näringslivsarbete. För stadsledningskontoret har pandemin krävt en fortsatt hög grad av omställning och flexibilitet.

Pandemin har stor påverkan på både utfall och prognos, främst till följd av kostnader för inköp av skyddsmaterial. För stadsledningskontorets driftkostnader prognostiseras ett överskott om 55 mnkr jämfört med budget.

Stadsledningskontoret har på olika sätt fortsatt arbetet för utvecklad samordning, styrning och stöd i syfte att stadens nämnder ska bedriva en ändamålsenlig och effektiv verksamhet.

Stadsledningskontoret arbetar tillsammans med äldrenämnden och stadsdelsnämnderna i en rad olika budgetuppdrag inom äldreomsorgen. Inom ramen för det strategiska utvecklingsarbetet kring personal- och kompetensförsörjning i äldreomsorgen har en övergripande genomlysning av kompetensförsörjningsarbetet i egen regi genomförts. Stadsledningskontoret har under perioden noga följt utvecklingen på arbetsmarknaden, stöttat berörda nämnder i arbetet och arbetat för att främja en effektiv verksamhet inom arbetsmarknad, integration och entreprenörskap.

Trygghets- och säkerhetsarbetet bedrivs i nära samverkan med polisen och andra relevanta aktörer samt verksamheter inom staden. Ett flertal aktiviteter och insatser har fortgått under perioden, exempelvis den nära samverkan med polis och kriminalvård i det brottsförebyggande arbetet. Genom att investera i tidiga insatser undviker staden dyrare, mer omfattande och ofta sämre fungerande insatser senare. Därför har den grönbå majoriteten beslutat att satsa 250 miljoner kronor till sociala investeringar den kommande femårsperioden. Genom sociala investeringar kan fler barn och unga i Stockholm få en bättre framtid.

Arbete fortgår med att omhänderta lärdomar från utvärderingarna av stadens hantering av pandemin liksom arbetet kring fördjupade analyser.

Under perioden har kommunstyrelsen deltagit i omförhandlingen av Stockholmsöverenskommelsen och Sverigeförhandlingen. Kommunfullmäktige godkände i juni i år tilläggsavtalet till Stockholmsöverenskommelsen för utbyggd tunnelbana som reglerar hur tillkommande kostnader ska hanteras.

Under perioden har det strategiska arbetet fortgått för att växla upp stadens näringslivsarbete och stödja implementeringen av stadens näringspolicy, initiativet Växla upp Stockholm. En stor del av arbetet fokuserar på att motverka den pågående pandemins effekter för näringslivet och bidra till återhämtningen när pandemin klingar av.

Under perioden har Stockholms stad och Svenska Ishockeyförbundet ingått ett samarbetsavtal avseende Stockholm som värdstad för hockey-VM för herrar år 2025 och avtal har ingåtts med Nobel Interest Group om en samverkan även år 2021 för ljusevenemanget Nobel Week Light i december. Att staden växlar upp är en viktig del i återstarten av Stockholm detta genom exempelvis evenemang vilket också stärker stadens attraktivitet och varumärke.

Arbetet för att främja bostadsbyggnadstakten och ett hållbart samhällsbyggande har fortgått genom bland annat säkerställande av forum för styrning av stora stadsutvecklingsprojekt och genom satsningen hyresrättspushen som också utgör en del av initiativet Växla upp Stockholm. Inom ramen för arbetet kring implementeringen av servicekedjor och lotsfunktioner har stadsledningskontoret gett stöd till berörda nämnder.

Regionens elförsörjning och framtida effektbehov är frågor som är i fortsatt fokus i arbetet för att stadens försörjningsinfrastruktur ska utvecklas effektivt och hållbart.

Stadsledningskontorets miljö- och klimatarbete har bland annat fokuserat på att vidareutveckla arbetet med Klimatkontrakt 2030. Inom ramen för utvecklingen av klimatanpassningsarbetet har erfarenhetsåterföring och analyser av de kraftiga regn som föll över Stockholm i maj och juni i år påbörjats. En ny kostsamordnare har

också startat sitt arbete med att stärka det stadsövergripande arbetet med stadens strategi.

Detta är bara några av de många insatser som görs och i tertialrapport 2 framgår hur kommunstyrelsen i sitt verksamhetsområde bidrar till stadens mål samt de utmaningar som kommer påverka stadens och kommunstyrelsens verksamhetsarbete framöver.

Jag föreslår att borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

Tertialrapport 2 med delårsbokslut 2021 för kommunstyrelsen, godkänns i enlighet med bilaga 1–4 till promemorian och överlämnas till stadens revisorer.

Stockholm den 29 september 2021

ANNA KÖNIG JERLMYR

Bilagor

1. Tertialrapport 2 2021 KS
2. Blankettset KS m.m. T2 2021
3. Delårsbokslut 110 UH018 T2 2021
4. Budgetrapport ub055 T2 2021

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Reservation anfördes av borgarråden Karin Wanngård, Jan Valeskog, Emilia Bjuggeren och Kadir Kasirga (alla S) enligt följande.

Vi föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

1. Att delvis godkänna förslaget.
2. Att därutöver anföra följande.

Vi har tidigare framfört det uppenbara behovet av att se över det integrerade systemet för bedömning av måluppfyllelse (ILS) i Stockholms stad. Det gäller fortfarande.

Vår uppfattning är fortsatt att måluppfyllelsen måste korrelera mot den verklighet stockholmarna upplever i sin vardag och inte bara mot om de av den grönbåa majoriteten beslutade aktiviteterna genomförts eller inte. Särskilt som dessa i allt mindre grad korrelerar med målen.

I den nu redovisade tertialrapporten bör därför följande mål inte definieras som helt uppfyllda:

1.2.1 Stadens trygghets- och säkerhetsarbete bygger på samordning, förebyggande insatser och utvecklad platsamverkan

Det är signifikant att finansborgarrådet känner sig tvungen att skriva om (otillräckliga) kommande sociala investeringar som del av det förebyggande arbetet. I själva tertialrapporten lyser sådana insatser med sin frånvaro. I en tid av rekordmånga skjutningar och fortsatta rekryteringar till kriminella gäng är den grönbåa majoritetens mest bestående insats att dra ner på fältassistenter och att göra det dyrare att delta i fritidsklubbarna. Att hävda att målet är uppfyllt är i sak fel.

1.3.1 Staden arbetar samordnat och utvecklar förutsättningarna för att barn och unga ska nå sin fulla potential i Stockholms skolor och förskolor

Om finansborgarrådet avseende förra målet skrev om förebyggande arbete så är det i gengäld helt tomt avseende skola och utbildning. Inte med ett ord nämns det i ärendet. Ett tydligt tecken på graden av engagemang. I själva tertiärrapporten grundas måluppfyllelsen på att staden tagit initiativ för att kartlägga antisemitism i stadens pedagogiska verksamheter och i att kommunstyrelsen utvecklat arbetet för en ändamålsenlig planering av lokaler inom förskolan. I den förra delen är det en välkommen och viktig insats. I den senare delen konstaterar vi att mycket av arbetet med lokaler inom skola och förskola handlat om att sälja ut desamma. Något som bidrar till sämre rådighet och beredskap. Pandemins effekter för att barn och unga ska kunna nå sin fulla potential är vida diskuterad och problematiserad i många sammanhang, dock inte i kommunstyrelsens tertiärrapport. Där kommunstyrelsen tillsammans med utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna borde ta initiativ för att minska klyftorna och minska kunskapskulderna lyser åtgärderna med sin frånvaro. Målet kan därför inte anses helt uppfyllt.

1.5.1 Staden arbetar samordnat och utvecklar förutsättningarna för en äldreomsorg av hög kvalitet och trygghet och självbestämmande för äldre

Det är välkommet att försök med ersättningsmodeller kopplade till kontinuitet och kvalitet prövas. Vi föreslog sådana modeller i budget för år 2020 och är glada att det nu prövas. Där emot tvingas vi konstatera att det fortsatt görs för lite i förhållande till de erfarenheter som drogs efter pandemin. Kommunstyrelsen borde spela en avgörande roll sett till tryggare anställning, ökad medicinsk kompetens i äldreomsorgen och bättre kvalitetsuppföljning i upphandlad verksamhet. Dessa insatser saknas och målet kan därför inte anses uppfyllt.

2.1.1 Staden har en god förmåga att hantera näringslivets behov utifrån service, rättssäkerhet och effektivitet

Det övergripande målet från kommunfullmäktige är att Stockholm ska ha Sveriges bästa företagsklimat. Enligt Svenskt Näringslivs granskning har Stockholm under året fallit från plats 80 till plats 93. Särskilt allvarligt är att företagens bild av kommunalpolitikens attityder till företagande sjunkit och att den upplevda tryggheten blivit sämre. Även om det finns berättigad kritik av undersökningen är det en tydlig signal att målet inte kan anses uppfyllt.

2.2.1 Staden arbetar samordnat för ett hållbart samhällsbyggande och en hög bostadsbyggnadstakt på kort och lång sikt

Det finns ännu inget i de faktiska siffrorna om bostadsbyggandet som antyder att detta mål kan anses uppfyllt. Ansvariga nämnder har konsekvent sedan valet år 2018 missat sina mål och det finns inget i tertiärrapporten som antyder insatser som skulle förändra detta. Målet bör därför inte anses uppfyllt.

3.1.2 Stadens investeringar styrs med fokus på en bibehållen finansiell styrka för staden

Det nuvarande politiska styret försöker konsekvent avstå nödvändiga investeringar genom att privatisera dessa. Kostnaden för staden kommer bli högre men i flertalet fall inom exempelvis äldreomsorg, skola och idrottsanläggningar redovisas inte de långsiktiga driftkostnaderna. Orsaken är enkel – kostnaden ökar och rådigheten sjunker. Därför bidrar inte insatserna till att målet kan anses uppfyllt.

Även i övrigt har vi synpunkter på måluppfyllelsen men detta är de mest uppenbara fallen där kommunstyrelsen bör synliggöra att Stockholm kan bättre.

Reservation anfördes av borgarrådet Torun Boucher (V) enligt följande.

Jag föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

1. Förslaget bifalles delvis
2. Bedömningen av måluppfyllelsen för mål 2:2 ändras till ”delvis uppfyllt” enligt motivering nedan
3. Därutöver anfördes följande

Pandemin har haft mycket stor påverkan på hela samhället, och även om läget ljusnar i takt med att en stor del av befolkningen är vaccinerad är krisen inte över. De långvariga effekterna

riskerar att bli mycket stora, såväl för verksamheter som för medarbetare, vilket även framgår i rapporten. Ökad arbetslöshet har exempelvis drabbat Stockholm hårt, även om konjunkturen nu successivt återhämtar sig. Staden behöver även ha beredskap för att uppmärksamma nya grupper som kan bli särskilt eller ytterligare utsatta som en konsekvens av pandemin. Utrymme för detta behöver finnas i budgeten, så att ökade behov kan tillgodoses utan att medarbetarnas arbetsmiljö försämras. Vad pandemin verkligen har visat är behovet och vikten av en stark och hållbar offentlig sektor. Det är det offentliga som ser till att det finns allt från förstärkningsteam inom hemtjänsten som även kan ta hand om smittade brukare från de privata utförarna till förskola under sommaren för all den personal inom vården som kanske inte kommer att kunna ta ut sin semester. Det är det offentliga som hållit uppe många privata företag för att säkerställa att pandemin inte får än större ekonomiska konsekvenser.

Stadens medarbetare har under snart två år gjort ett fantastiskt arbete för att upprätthålla välfärden i en mycket svår situation, men någon extra uppskattning för slitet har majoriteten inte lyckats åstadkomma. Det finns ett stort behov av att stadens förvaltningar och bolag får utrymme och resurser att prioritera arbetsmiljöarbetet som blivit lidande under pandemin. De förvaltningar som är stora arbetsgivare inom vård, skola och omsorg har särskilt stora behov av att säkerställa att arbetsmiljön för medarbetarna är god framöver. För att stadens chefer ska kunna genomföra sitt uppdrag om vara en nära och lyhörd ledare behöver det finnas ett rekommenderat tak för antal anställda per chef.

Det sent komna nekande svaret på Vänsterpartiets förslag i höstas om en bonus om cirka 5 000 kr till anställda inom omsorgen och de pedagogiska verksamheterna för insatser under Coronapandemin är en besvikelse. Det visar att vi inte kan ha några förhoppningar om att nuvarande majoritet ska göra mer än tala vackert om personalen insatser. Den här staden behöver en ny majoritet i stadshuset som förstår att uppskatta sina medarbetare och tillskjuta mer resurser till vårvälfärdsverksamheter för att kunna förbättra arbetsvillkoren.

Uppföljningen i tertiärrapporten speglar i övrigt den verksamhetsplan som majoriteten har lagt och fokuserar till stor del på andra stadsövergripande frågor än de som Vänsterpartiet anses behöver prioriteras i en stad där ojämlikheten ökar, kulturen hotas och klimatkrisen står för dörren. Vi har en helt annan politik än de skattesänkningar, nedskärningar, privatiseringar och ombildningar som stockholmarna i allt högre grad nu märker konsekvenserna av.

Tertiärrapporten visar hur ensidigt majoriteten ser på hur otrygghet hos invånarna ska mötas och osynliggör följaktligen den oro som majoriteten, genom att öppna för ombildning, själv har skapat hos tiotusentals hyresgäster i allmännyttan i elva av ytterstadens stadsdelar. Trots pandemin med osäkerhet i ekonomin, ökad arbetslöshet och smittskydds begränsning av mötesfriheten har processen fortsatt i de åtta stadsdelar där godkända intresseanmälningar inkommit. Möjligheterna för staden att klara bostadsförsörjningsansvaret urholkas dessutom, då antalet hyresrätter med överkomliga hyror med majoritetens politik riskerat att minska med ca 2 000 hyresrätter varav över 300 större lägenheter, som prövats tidigare och befunnits dålig. Tack vare hyresgästernas motstånd kommer dock antalet förlorade hyresrätter troligen att bli något lägre när vi ser facit.

Ett hållbart samhällsbyggande kräver i tider av nedgång i ekonomin också att allmännyttan tillåts bygga mer hyresrätter än idag. Istället för att ge våra egna bostadsbolag markanvisningar för att nå produktionsmålen mer än halverar majoriteten målen och prioriterar privata aktörer. Hittills är bara 1 151 hyresrätter markanvisade av målet 5 000 och för att leva upp till den ”hyresrättspush” som majoriteten proklamerat behöver staden satsa både på fler allmännyttiga hyresrätter och på fler privata hyresrätter. Att inte klara det är ett tydligt exempel på helt otillräcklig övergripande styrning.

Med tanke på att exploateringsnämndens tertiärrapport två visar att bara 1 908 av 10 000 bostäder har markanvisats när två tredjedelar av året har gått är det obegripligt att KF:s mål 2.2 om bostadsbyggandet bedöms kunna uppfyllas helt i kommunstyrelsens tertiärrapport. Markanvisningarna för årets första åtta månader är till och med färre än motsvarande period förra året, då 2 199 bostäder markanvisades. Därutöver är periodens utfall noll för mycket angelägna bostadssociala satsningar som genomgångsbostäder för prioriterade grupper och bo-

städer i syfte att nå minskade boendekostnader. Vår uppfattning är att i likhet med exploateringsnämnden ska även kommunstyrelsen ange målet som delvis uppfyllt.

Även omställningen till ett hållbart klimat kräver mer av oss än vi i dagsläget presterar, vi måste växla upp klimatarbetet. Det känns tröttsamt att år efter år konstatera att stadens högt ställda mål allt mer bygger på förhoppningar och allt mindre på konkreta planer. Vi rör oss varje dag närmare de datum våra målsättningar löper ut utan att göra de nödvändiga investeringar och förändringar som kommer att krävas för att nå dit. Nedstängningarna har lett till att en del utsläpp minskat mer än förväntat, men den stora utmaningen står då när samhället åter ska öppna upp och de sätt på vilket omstarten ska ske, en möjlighet som den nuvarande majoriteten tycks låta bara passera förbi.

Kulturen är den del av näringslivet som drabbats hårdast av pandemin. Den totala nedstängning som drabbat kulturen kräver ett politiskt ledarskap även på central nivå

för att ge branschen goda förutsättningar att starta om; något som med all tydlighet bekräftas av den nystartsutredning som staden tagit fram. Den grönbå majoriteten ovilja att prioritera kulturen innan och under pandemin riskerar att få långt gångna effekter på stadens kulturutbud och attraktivitet som kulturstad i framtiden.

Det är ett underbetyg till majoriteten att den inte förstått allvaret i situationen. De kulturella och kreativa näringarna har under pandemin stängt ner en stor del av sina verksamheter. Det innebär inte bara ökad arbetslöshet och hotande konkurser, det innebär även ett hot mot stadens attraktionskraft och besöksnäring.

Idrottslivet i Stockholm har likt kulturen drabbats extremt hårt av pandemin och uppvisar sviktande medlemsantal och svårigheter med att betala för lokaler och planer. Majoriteten måste nu när restriktionerna släpper ge föreningsrörelsen och idrotten i stort rätt förutsättningar för att komma på benen igen. Skulle det inte göras så kommer det få drastiska effekter på Stockholm stad generellt och folkhälsan specifikt.

Målet i Stockholm att människor är självförsörjande bedöms som helt uppfyllt, detta trots att den öppna arbetslösheten fortfarande ligger på betydligt högre nivå än tidigare och att ungdomar, utrikes födda och de som saknar gymnasial utbildning har det särskilt svårt. Både arbetsmarknadsnämnden och fler stadsdelsnämnder flaggar för att fler kommer att bli arbetslösa och fler kommer ha behov av ekonomiskt bistånd. Arbetsmarknadsförvaltningen skriver i sin tertiärrapport två att den pågående pandemin har negativa konsekvenser för grupper med svag ställning på arbetsmarknaden, de brukar drabbas hårt när arbetslösheten ökar. Långtidsarbetslöshetens utveckling visar enligt arbetsförmedlingen att antalet långtidsarbetslösa bland utrikes födda ökat tydligt i spåren av pandemin, mest drabbade är arbetssökande boende i stadens ytterstadsdelar. Det krävs kraftiga åtgärder så som ett ökat antal platser för stockholmsjobben för att motverka långtidsarbetslösheten bland utrikesfödda.

Vi ställer oss också frågande till att målet att staden arbetar samordnat och utvecklar förutsättningarna för en äldreomsorg av hög kvalitet och trygghet och självbestämmande anses helt uppfyllt med tanke på de utmaningar som stadens äldreomsorg och dess brukare mött under pandemin, många av utmaningarna kvarstår än. Staden behöver göra allt för att förhindra smittspridning inom äldreomsorgen, därför behövs det en tydlig strategi för att öka andelen vaccinerade medarbetare inom stadens verksamheter. Äldreomsorgens medarbetare och chefer har stora behov av att förbättra arbetsmiljön och hantera det stora upparbetade behovet av återhämtning och förbättrad arbetsmiljö. Vi gläds över att det nu finns en äldreombudsman på plats i staden som kan genomföra planen om en äldrevänlig stad.

En fortsatt stark orosfaktor är också privatiseringsagendan för samhällsfastigheter, som motiveras med omsorg om stadens ekonomi men övervältrar kostnaderna på kommande generationer. Att låta privata aktörer i allt högre grad bygga och äga skolor, vård- och omsorgsboenden och idrottshallar, som sedan hyrs ut till staden, är att låta skattebetalarna bära bördan av högre hyreskostnader i ett livscykelperspektiv och dränerar stadsdelarna ekonomiskt. När antalet barn och unga växer riskerar detta att stå oss dyrt. Det är allt annat än en hållbar ekonomi. Att så omfattande privatiseringar som kan bli följden av denna politik i tertiärrapporten beskrivs som "behov som kan omhändertas av externa aktörer" ser vi som ett osynliggörande

av de politiska målsättningarna. Som framgår av en analys av den kommersiella marknaden för samhällsfastigheter som presenterats i media är utvecklingen i Stockholms stad ett led i ett pågående skifte i svensk välfärd, men där kritiken är tydlig även från borgerliga partier som är med och styr i kommuner som Osby och Härnösand. Där har man insett att det är billigare att äga och utveckla egna fastigheter än att sälja ut och hyra dyrt av privata aktörer, och att kommunens medel i större utsträckning kan användas för verksamhet och anställningar. Även Kommuninvest har i rapporten *Att äga eller hyra sina verksamhetslokaler – hur ser kalkylerna ut i kommunsektorn* skrivit om att det vid långsiktiga behov är billigare att äga. I sammanhanget frågar vi oss också vad det är för ”utskott” som nämns i tertiärrapporten och som har inrättats av kommunstyrelsen och Stockholms Stadshus AB för att förbättra förutsättningarna för stadens samverkan med externa aktörer?

Under särskilda redovisningar rapporteras om samarbetet med socialnämnden om implementeringen av Stockholms stads handlingsplan för förbättrad arbetssituation för socialsekreterare och biståndshandläggare 2019-2022. Även om arbetet organiseras av socialförvaltningen vill vi framhålla vikten av att även äldrenämnden är med i samarbetet.

I tertiärrapporten framgår vidare att en samordnare mot fusk i välfärdssektorn har inlett sitt uppdrag och vi kan konstatera att ökad privatisering leder till ökade kostnader och ökad byråkrati för att förhindra företag att utnyttja systemet. Detta är såklart beklagligt och vi menar att man i första hand behöver se över system som finns och skapa system som hindrar möjlighet för utförare att fuska. Inom hemtjänsten ledde den avtalsöversyn som vi gjorde förra mandatperioden exempelvis till att staden numera förbehåller sig rätten att själv agera referens, vilket är en avgörande skillnad mellan tidigare och nuvarande avtal. Det ökar möjligheterna att häva avtal med privata företag som misstänks för oegentligheter samt förhindra ledande personer i företagen att ombilda företagen och återkomma i ny skepnad. Tidigare misskötsel kan därmed förhindra nyetableringar av oseriösa aktörer.

Kommunstyrelsen

Reservation anfördes av Karin Wanngård, Jan Valeskog och Kadir Kasirga (alla S) med hänvisning till Socialdemokraternas reservation i borgarrådsberedningen.

Reservation anfördes av Rashid Mohammed och Torun Boucher (båda V) med hänvisning till Vänsterpartiets reservation i borgarrådsberedningen.

Särskilt uttalande gjordes av Peter Wallmark (SD) enligt följande.

Stadens arbete och ekonomi har påverkats av den pågående pandemin och det är av stor vikt att stadens förvaltningar prioriterar sina kärnverksamheter och ser över stora kostnadsområden även under den resterande tiden av detta verksamhetsår. Staden ska fokusera på att bistå våra förvaltningar, bolag och våra privata näringsidkare. Hur kan staden verka så att fler företag överlever för att senare åter kunna starta upp sin verksamhet är något som även fortsättningsvis måste handhas och prioriteras. Vi måste verka för att tillgången på skyddsutrusning på stadens skolor är god, personal som elever ska aldrig känna risk för sin egen hälsa om man deltar i skolundervisningen. Vi kan aldrig tumma på våra barn och ungas trygghet och säkerhet.

Sverigedemokraterna har tidigare poängterat att höga och ökande utgifter inom specifika områden i den kommunala verksamheten måste ses över. Vikten av såväl ekonomiskt som socialt ansvar innefattar även att stadens utgifter är i balans, vilket har ställts mot sin spets under pandemin. Stockholms stads möjligheter till fortsatt tillväxt kräver en inriktning mot ett mer sundare företagsklimat med fokus på goda möjligheter till etablering och incitament för att långsiktigt kunna verka i regionen. Här spelar Bromma flygplats en viktig roll i att Stockholms stad och län även fortsättningsvis ska vara en tillväxtregion.

Sverigedemokraterna har till kommunfullmäktige lämnat in en reservationsbudget för 2021 där vi tydligt redogör för en mer ansvarsfull politik och som skapar incitament till ökad tillväxt. Utöver vad som framförs i detta uttalande vill vi hänvisa till de riktlinjer vi anger i vår reservationsbudget.

Ersätтарыttrande gjordes av Lisa Palm (Fi) enligt följande.

Feministiskt initiativs vision är ett Stockholm som är helt. En stad som håller ihop och där makt och resurser fördelas jämlikt och jämställt. En öppen och solidarisk stad där alla ges förutsättningar att leva ett bra liv med frihet från våld och förtryck, oavsett vilken stadsdel man bor i. Vi har en annan inriktning i politiken, bortom den grönbå majoritetens skattesänkningar och nedskärningspolitik. De senaste åren har pandemin satt fokus på välfärden betydelse, på det ökade våldet och på de allra mest utsatta. I Stockholm finns det stora ekonomiska klyftor som i och med pandemin har fördjupats.

Stadens system för att mäta måluppfyllelse är ett trubbigt verktyg. Men det är anmärkningsvärt att vissa mål i den nu redovisade tertialrapporten anses vara helt uppfyllda – i en tid där segregationen ökar, dödsskjutningarna blir allt fler och välfärdens kvinnor sliter på bekostnad av sin hälsa. Pandemin har satt fokus på vilka som är våra samhällskritiska yrken. Medan många helt ställt om till att arbeta på distans vet vi att det också finns yrkesgrupper som inte har den möjligheten. De stora kvinnodominerade sektorerna inom vård och omsorg, som varit de bärande sektorer för att ta oss ur covid 19-pandemin, är där vi hittar de höga sjukskrivningstalen. Ohälsa, slitna ryggar och utbrändhet. Vi menar att det behöver finnas betydligt högre ambitioner generellt i kommunstyrelsens mål.

Konsekvensanalys eller beskrivning av måluppfyllelse hur staden möter kvinnor och flickors otrygghet, snedfördelningen av resurser och mäns våld mot kvinnor lyser helt med sin frånvaro. Vilket varje mål skulle vara sig förtjänt av. Vi kan endast se i tertialrapporten redovisning av arbetet med Agenda 2030 att vissa strategiska jämställdhetsåtgärder fortfarande pågår. Men det anmärkningsvärda är att det framgår att staden fortsätter utvecklingen med jämställdhetsintegrering, men i ärendet i tertialrapporten kan konstateras att man knappast har integrerat ett jämställdhetsperspektiv på analys eller måluppfyllelse, vilket snarare är en konsekvens av styrets bristande politik för att Stockholm ska vara en jämställd stad.

Målet "1.2.1 Stadens trygghets- och säkerhetsarbete bygger på samordning, förebyggande insatser och utvecklad platsamverkan" kan knappast anses som uppfyllt. Dubbelmord, döds-skjutningar och barn som bevittnar gängens uppgörelser. Det är verkligheten – långt ifrån en trygg och säker stad att bo i. Det tycks finnas en ambition att samverka över olika instanser enligt tertialrapporten, men ändå vill styret inte införa den beprövade metoden Sluta skjut, som bygger just på en samverkansmodell mellan polis, kriminalvård, civilsamhället, kommun, och familj för att få stopp på skjutningarna. Det krävs mycket mer från den grönbå majoriteten för att målet om ett tryggt Stockholm för alla ska anses vara uppnått.

Istället för att satsa på förebyggande arbete, fler trygga mötesplatser med närvarande vuxna som ungdomarna har förtroende för, så ser vi hur flera fritidsgårdar lagts ner och avgiftshöjningar för fritidsklubbar skett under året. Samtidigt har skolfastigheter sålts ut och skulle på så sätt bidra till måluppfyllelsen i 1.3. "I Stockholm når barn sin fulla potential då Stockholms skolor och förskolor är de bästa i Sverige" vilket känns tveksamt att det skulle vara på så sätt som barn når sin fulla potential. Däremot välkomnar vi den kartläggning av antisemitism som kommunstyrelsen har varit delaktiga i.

Beroende på vilken stadsdel du bor i så avgörs också vilka förutsättningar som finns för att klara kunskapskraven i skolan. Det är positivt att skolorna i Järva har vänt en negativ utveckling och att fler når behörighet, men mer måste till för att vi ska kunna bryta den segregation och ojämlikhet som är så påtaglig. Storleken på barngrupperna i förskolan ökar. Personalen på Stockholms förskolor gör ett fantastiskt jobb för att ge alla barn en bra start i livet. Men liksom många andra kvinnodominerade yrkesgrupper lider barnomsorgen av dåliga arbetsvill-

kor och hård press. I Stockholm har majoriteten belagt förskolan med besparingskrav flera gånger om. Det slår hårt både mot barn och personal. Här efterfrågar vi återigen en tydlig personalpolitik från staden centralt, något som har avvecklats sedan den rödgrönrosa majoritetens styre.

Stockholms styre har gång efter annat misslyckats att nå målen för bostadsbyggande och ansvaret är mer eller mindre överallt på privata aktörer när man sänker målen för antal bostäder som allmännyttan ska byggas. Samtidigt säljs de billigaste hyresrätterna ut och därmed minskar stadens egna bestånd. Det är något som slår hårt mot ensamstående mammor, våldsutsatta kvinnor och barnfamiljer. Målet 2.2.1 "*Staden arbetar samordnat för ett hållbart samhällsbyggande och en hög bostadsbyggnadstakt på kort och lång sikt*" bör därför inte anses uppfyllt.

Att målet 1.5 "*I Stockholm har äldre en tillvaro som präglas av hög kvalitet, trygghet och självbestämmande*" anses vara uppfyllt känns högst tveksamt eftersom vi vet hur hårt pandemin slagit mot just stadens äldreomsorg. Det är en fråga om trygghet för de äldre, för att sätta stopp och förhindra smittspridning men det också en viktig fråga om arbetsmiljö. Villkoren för anställda inom äldreomsorgen, varav den absoluta majoriteten är kvinnor och många med utländsk bakgrund, har försämrats under flera årtionden. Den grönblå majoritetens beslut att sänka målet om att minska antalet timvikarier i staden har fått stora konsekvenser, inte minst under pandemin.

Målet 2.4. "*Stockholm är en modern kultur och evenemangsstad med en stark besöksnäring Stockholms kulturliv*" anses uppfyllt, men vidare analys av pandemins konsekvenser för kulturen i staden saknas och sett till verklighetens behov är det en måluppfyllelse som inte kan anses uppfyllt även om boxarna kan checkas av. Det borde vara en angelägenhet för kommunstyrelsen i och med kulturens stora roll i Stockholm. Kulturlivet har lidit hårt av nedstängningar och restriktioner under pandemin. Konserter har ställts in, museibesök har uteblivit och teaterscener har stått tomma. Samtidigt har många verksamheter försökt hålla en beredskap för när och hur de ska kunna öppna upp igen. Pressen och osäkerheten har varit påtaglig för stadens kulturutövare.

Remissammanställning

Ärendet

Tertialrapporterna är en del av den löpande uppföljningen inom staden. I tertialrapporterna ska nämnderna redogöra för uppnådda resultat samt analysera eventuella verksamhetsmässiga eller ekonomiska avvikelser jämfört med verksamhetsplanen. Till tertialrapport 2 ska en delårsrapport upprättas med resultat- och balansräkning. I föreliggande ärende redovisas Tertialrapport 2 2021 för kommunstyrelsen.

I ärendet redovisas tertialrapport 2 2021 med delårsbokslut för kommunstyrelsen. Kommunstyrelsen bidrar till uppfyllelsen av kommunfullmäktiges inriktningsmål och till att merparten av målen för verksamhetsområdena kan nås under året. För stadsledningskontorets driftkostnader prognostiseras ett överskott om 55 mnkr jämfört med budget.

Beredning

Ärendet har beretts av stadsledningskontoret.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 15 september 2021 har i huvudsak följande lydelse.

Kommunstyrelsen bidrar till uppfyllelsen av kommunfullmäktiges inriktningsmål och till att merparten av målen för verksamhetsområdena kan nås under året. Som grund för bedömningen utgår stadsledningskontoret från resultat och prognoser avseende indikatorer och nämndmål samt arbete kring aktiviteter som utförts under perioden. Exempelvis har arbetet för att samordna och utveckla förutsättningarna för en äldreomsorg av hög kvalitet fortsatt tillsammans med berörda nämnder, bland annat det strategiska utvecklingsarbetet kring personal- och kompetensförsörjning.

Pandemihanteringen och arbetet med att bidra till stadens återhämtning och successiva återstart har fortgått under perioden, bland annat i det strategiska arbetet för att växla upp stadens näringslivsarbete. För stadsledningskontoret har pandemin krävt en fortsatt hög grad av omställning och flexibilitet.

Pandemin har stor påverkan på både utfall och prognos, främst till följd av kostnader för inköp av skyddsmaterial. För stadsledningskontorets driftkostnader prognostiseras ett överskott om 55 mnkr jämfört med budget.